

Echo als moderne stethoscoop

‘Nederland loopt achter als het gaat om de implementatie van echografie door huisartsen.’ Marcel van Philips, huisarts-echografist en bestuurslid van de Vereniging van Huisarts-Echografisten (VvHE) pleit voor echografie in de huisartsenpraktijk en vindt dat de echo als moderne stethoscoop kan worden beschouwd.

Tekst: Marcel van Philips

‘Mijn stelling is dat echografie bij uitstek thuishoort in de huisartspraktijk. Toen ik een huisartspraktijk overnam in 2010 heb ik vanaf het begin geïnvesteerd in een nieuw echografie apparaat. Sindsdien heb ik een enorme leercurve doorgemaakt en ben ik nu ook bestuurslid van de Vereniging van Huisarts-Echografisten.

Waarom echografie in de eigen praktijk hoort?

‘Of het nu om abdominale of schouder echografie gaat, het beeldvormend onderzoek kan snel duidelijkheid geven omtrent een klinische probleemstelling, bij-

voorbeeld langdurige buikklachten, gericht zoeken naar galstenen, endometriumdikte bepaling of een cuff tendinopathie. Bij buikonderzoek is al jaren gebleken dat de sensitiviteit en specificiteit van fysisch diagnostisch onderzoek, zoals artsen dat leren, zeer gering zijn. Wat mij betreft kan de echo als moderne stethoscoop worden beschouwd. Ja, de twee eeuwen oude stethoscoop is aan een upgrade toe. Naast een hoge accuratesse is de echo efficiënt, doelmatig, patiëntvriendelijk en betaalbaar. In elk geval mag de moderne huisarts de internationale ontwikkelingen aangaande modernisering van diagnostische middelen, waar de echografie een uitend voorbeeld van is, niet missen. Feite-

lijk loopt Nederland behoorlijk achter als het gaat om implementatie van echografie door huisartsen, kortom disciplines buiten de radiologie om. Het is tijd voor vernieuwing.’

Wat is er nodig?

‘Allereerst zal de huisarts-echografist een erkende, geaccrediteerde basiscursus echografie voor huisartsen moeten volgen van minimaal veertig uur, meestal uitgesmeerd over een half jaar. In deze periode doet men in de eigen praktijk, soms door zelf geregelde externe stages in ziekenhuizen, ervaring op met de echografie.

Tegenwoordig zijn er meerdere goed

georganiseerde echografie-instituten die toegespitst zijn op huisartsen, maar ook andere artsdisciplines. Instituten als Neac, Malumido en binnenkort ook Boerhaave verzorgen basis en gevorderden cursussen door radiologen. Daarnaast bieden HBO instellingen Fontys en InHolland post-hbo echografie cursus speciaal voor huisartsen. Het cursusaanbod is de afgelopen jaren enorm gegroeid.

Verder is een budget nodig om een fatsoenlijk, goed gekeurd echo-apparaat aan te schaffen. De aanschafkosten variëren van 20.000 euro tot 50.000 euro. Het kan nog duurder, maar dat is afhankelijk van wat de echografie doelstellingen zijn. De huisarts-echografist zal zich ook blijvend goed moeten nascholen, in echo-interviewgroepen moeten participeren en aan *peer reviewing* moeten doen. Dat is het uitwisselen van beeldmateriaal in speciale platforms om problemen te bespreken, van anderen te leren, maar ook om jezelf te laten toetsen.’

Wat doet de Vereniging van Huisarts-Echografisten?

‘De VvHE wil de belangen behartigen van alle huisarts-echografisten. De meeste echograferende huisartsen zijn praktijkhouders en medische ondernemers. Enerzijds is er de meerwaarde van de echografie voor het alledaags diagnostisch handelen. Anderzijds moet de huisarts de enorme investering ook terug

kunnen verdienen. De vereniging wil huisarts-echografisten ondersteunen die zowel voor hun eigen praktijk als voor een huisartsengroep echo's maken. De vereniging heeft kwaliteit en transparantie hoog in het vaandel staan. Er wordt gewerkt aan uniformiteit onder de verrichte diagnostiek, qua uitvoering, qua verslaglegging en qua opslag van beeldmateriaal. Een andere belangrijke doelstelling is verruiming van het aanbod. Momenteel is de abdominale echografie de enige soort die door NZa en daarmee de verzekeraars via vektiscode 13045 wordt erkend en vergoed. De VvHE wil daaraan toevoegen: musculoskeletale echo's, small parts echo's (schildklier, testis, subcutane tumoren), vaatecho's, waaronder een DVT-DBC, cardio-echo's en echogeleide injecties/puncties.’

Hoe reageren verzekeraars?

‘De meeste verzekeraars vergoeden de abdominale echografie, maar zijn behoudzaam voor verdere inkoop. De VvHE heeft berekend dat een gemiddelde echo 85 euro mag kosten. Dat is conform de prijzen die verzekeraars aan diagnostische centra vergoeden. Wat opvalt zijn de grote verschillen in de huidige tarieven. Afhankelijk van de verzekeraar, variëren de vergoedingen van 39 euro tot 74 euro. Waarom een chirurgische ingreep en een MRSA afname meer dan 80 euro kunnen opbrengen, maar hoogwaardige echografische diagnostiek

slechts de helft, kunnen wij niet begrijpen. Meestal zeggen verzekeraars dat ze voldoende eerstelijns echografie hebben ingekocht. Wat ons betreft hoort daar de huisarts-echografist bij te zitten, aangezien deze klinisch geschoold is en echo-uitslagen aan vervolgleid van de klinische probleemstelling kan koppelen. Uiteindelijk levert het de verzekeraars veel meer op dan het kost: tevreden patiënten, geen wachttijden, minder verwijzingen dan wel gerichtere verwijzingen en daarmee kostenbesparingen. De VvHE zoekt gaarne de dialoog op met de verzekeraars voor nader overleg.

Al met al kan ik zeggen dat het meer dan de moeite waard is om als huisarts echografie in eigen hand uit te voeren, mits je aan alle noodzakelijke voorwaarden voldoet om kwaliteit te waarborgen. Je moet doorzettingsvermogen hebben en een grote affiniteit met anatomie, echobeelden en een vernieuwende manier van diagnostisch denken in de huisartsenpraktijk koesteren. Voor mij heeft echografie in de praktijk zich bewezen en is het een integraal onderdeel van mijn handelen. De patiënten zijn erg tevreden omdat ik geen wachttijd ken en men niet naar het ziekenhuis hoeft.’

Marcel van Philips, huisarts-echografist en secretaris van de VvHE. www.vvhe.nl